

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fill.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főtére Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Válsághirek.

Megint kormány válságról beszélnek. A hírek forrása alighanem magára a kormányra vagy talán még inkább a kormányelnökre megy vissza, Széll Kálmán rá akar ijeszteni az országra és az ellenzékre. Adják meg magukat kegyelemre. Külömben ő megy!

Ő jóhiszeműleg ijeszt rá az országra.

Olyan, mint Tatár képviselő Herceg Ferenc legujabb darabjában, kinek kezébe nyomják a kalapot és megmondják neki, hogy nem marasztalják vacsorára és ő felkiált: „No most azért is maradok, hogy megmutassam, mennyire jól érzem magamat itt és megháláljam azt a szeretetet, melylyel irányomban vagytok“.

Az ellenzéknek és az országnak csak általános érdeke van a kormány bukásában; azaz általános érdek, hogy a mostani rendszer öröljön meg minél több kormányt, mert ezzel sül ki tartatlansága.

Nagyon tévedne Széll Kálmán még akkor is, ha komolyan

menni akarna; nem engedik ám. Feltalálta a kevéssé illatos javaslatokat és most erős ököllet leszorítják és rá parancsolnak.

Ezt is tudják országszerte és ezért nem törődik senki a kormány esetleges lemondásával, akár komoly volna, akár komédia.

Sokkal mélyebben vannak a mostani válságos politikai helyzet gyökerei, semhogy ezeket holmi válság-komédiákkal ki lehetne gyomlálni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: Tallián Béla.

Az irományok előterjesztése során elnök bejelenti, hogy Kaas Ivor báró a zsámbokréti kerület képviselője végleg igazoltatott. Bemutatja Hatvan feliratát a katonai javaslatok ellen. (Eljenzés a balon és szélsőbalon.)

Belicska Benjámín: Papp Jónás a magyarországi és gróf Wickenburg Móric az ujbányai kerület képviselőjét az igazoló bizottság a szokásos harminc nap fentartásával igazolta.

Elnök: Következik a napirend

az ujoncjavaslatok

folytatólagos tárgyalása.

Reich Aladár: A honvédelmi miniszter a javaslat védelmezésével meg-

támadta a függetlenségi pártot, illojalitással, frázis hajhászással és népbolonditással vádolva. A honvédelmi miniszter e támadó védekezése ismételt kihívás volt. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Barta Ödön: Halljuk! Halljuk!

Kubik Béla: Ne kasszinózzanak odaát!

Endrey Gyula: Folyton zümmögnek. (Elnök esenget.)

Reich Aladár: A trónbeszédekben, a diplomaták magatartásában évek óta azt halljuk és látjuk, hogy mindannyian az európai béke fentartására törekvesznek. A békés fejlődés főkétele tehát nincs veszélyeztetve. Nem lehet komoly azaz utalás, melyet más államok harképeségére tesznek, mert azokban az államokban nincsenek oly tatóngó hézagok gazdasági és nemzeti életükben, mint nálunk. (Ugy van! a szélsőbalon.) Az oknélküli katonai követelések csak azt mutatják, hogy egy idegen nagyobb hatalom uralkodik felettünk, amelynek érdekei teljesen ellentétben állanak a mi érdekeinknek és azért kell nekik a hadsereg erősítése, hogy legyen támaszuk. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Lengyel Zoltán: A bécsi kéz.

Molnár Akos: A kamarilla!

Reich Aladár: Magyarország összes érdekeit alárendelik az uralkodóház család érdekeinek. Ez pedig gyarmati politika. (Ugy van! a szélsőbalon.) A magyar állam érdekeivel, hogy mennyire ellentétben áll e mostani államkapcsolat, azt legjobban e javaslatok benyújtása mutatja. Kérdi a miniszterelnököt, miért nyújtották be a javaslatot, mely ellentétben áll a nemzet akaratával?

A hála.

Irta: Kövér Ilma.

Több rendbeli tapasztalat rögzítette meg Szántó Miklósban, hogy jó tettért jót ne várj. De mert nem tartozott az önző, a haszonleső emberek rendéhez, szót engedett jó szívének abból az alkalomból is, a mikor soron kívül becsúszta annak a szánandó fickónak a folyamodványát, a ki alig pár nap előtt e szavakkal nyújtotta ezt át neki:

— Gondolja meg fogalmazó ur, hogy egy egész családot ment meg az éhhaláltól, ha pártfogásában van.

— De hisz nekem nincs semmi be-lyásom.

— Ne méltóztassék ilyet mondani.

A fogalmazó ur kezében van az életem; mert ha nem kapok állást, nem birom tovább a nyomort. Tíz éven át egy ügyvédi irodában gyakornokoskodtam. A főnököm megbukott. Kenyer nélkül maradtam. Irgalmazzon egy nyomorgó családnak.

— Hm, hm! — elmélkedett magában Szántó Miklós; még sohasem aknáztam ki azt az előnyt, hogy a miniszter unokaöcsése vagyok, de azt a nyomorult

embert pártfogásába ajánlom a nagybátyámnak.

Es tette, még pedig sikerrel.

Hogy mekkora hála zudult azért a fogalmazó urra, azt még halványan se lehet körülírni.

Kezdetben jól esett neki ez a kellemes csalódás, de utóbb már tudta, hogyan védekezék a hála tulhajtott kirohanásai ellen.

A míg a fogalmazó ur az illető osztályba tartózkodott, nem volt hatalom, mely arra bírja Szerda Gáspárt, az új napidijast, hogy visszaüljön a székre, a melyről villamos gyorsasággal pattant fel, ha csak a csücskét megpillantotta az ő jóltevőjének.

Ej, hisz nem tettem én magáért semmi különöset, kedves Szerda.

— Nem tette-e? Többet, mint a szülő anyám, mert ez csak a bizonytalan életet adta.

Es egy működése forrpontján álló tüzhányóból se omlik oly életerővel a pusztító anyag, mint a hála százféle kitorése Szerda Gáspár kebeléből.

Hideg hófuvással jelent meg a kis-esikék Miklós püspöke. Ezen a reggelen jelentette a takarító Sántó Miklós-nak, hogy egy nagyobbacska fiu és egy pöttöm leányka akarna bejönni hozzá.

Miután a fiatal fogalmazó még nem hágott a hatalom lajtórjának ama fokára, a hol e nő fogadás egyéb fogalmat is jelent, mint azt a függőben levő öt koronát, a mit a totalizatornál szur le a közönséges halandó, nyomban magára kapta házikabátját és megváltói szelidséggel bocsátotta maga elé a kisdedeget.

A téli kendőjéből kicsomózva magát, ropogásra vasalt fehér ruháskában lépett be a kis Szerda Katalin, aki helyes pukkedli után mintegy 20 centiméter hosszú verset mondott föl családjuk jóltevőjének névnapja alkalmából.

Később fivére valami önkészített lombfűrész munkával kedveskedett.

Mikor aztán Szántó Miklós egy öt koronás pénzdarábba akarta megköszönni a nagy figyelmet majdnem sirva fakadt a két gyermek, hiszen agyonütné őket az apus, ha egy fillért is elfogadnának a nagyságos urtól.

Micsoda finom érzék! mennyi elismerés! Nemesak új esztendőre újult ki ez a figyelem, de még a születésnapját is kitudta valami uton-módon az ő jóltevőjének Szerda Gáspár, melyre szintén megjelent a két gyermek.

Amellett, hogy ez az eset nagy bizalmat épített a sok csalódás romján

Széli Kálmán: Mert a hadsereg emelésére szükség van!

Reich Aladár: Hiszen ellenséget sehol sem látunk.

Széli Kálmán: Az már késő lenne, mire látnánk.

Reich Aladár: E javaslat leszorítja az ország érdekében feltétlen szükséges törvényjavaslatokat.

Széli Kálmán: Én vagyok az oka?

Endrey Gyula: Itt vannak a tisztviselők. No hiszen várhatnak.

Széli Kálmán: Önök az okai, én betérjesztettem.

Reich Aladár: A többség képes az országot törvényen kívüli állapotba sodorni.

Széli Kálmán: Önöktől függ.

Reich Aladár: A javaslatoknak el-
lene kell állanunk minden erőnkkel. Az ország érdeke kívánja ezt. Hiszen maga a jászberényi kürt is erre hívott fel. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Endrey Gyula: Azóta az a kürt is bedugult.

Reich Aladár: Kérde a kormány-
elnököt felvilágosította-e a honvédelmi minisztert az ország sorsa felől? Mert ha kellőleg felvilágosította volna a mi állapotunkról a legfelsőbb hatalmat, nem hiszi, hogy idehozták volna a javaslatokat. De hát a miniszterelnök, bár igen nagy szellemi képességekkel van megáldva, csak parciális érdekek szóvivője és szavát meg sem hallgatják, ha az összbíródalom érdekeiről van szó. (Tetszés a szélsőbalon.) A körülmények azt mutatják, hogy a miniszterelnök nem képes állását a nemzet óhajja szerint teljesíteni. Vonja le ebből a konzekvenciát. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Endrey Gyula: Mondjon le!

Barta Ferenc: Vonja vissza a javaslatokat.

Hentaller Lajos: Hagyja ott a székét s jöjjön át mihozzánk.

Lengyel Zoltán: Maradjon csak ott.

Reich Aladár: Köszönettel tartozunk az osztrák képviselőknek és főrendeknek felszólalásukért, legalább tudjuk minő véleménynyel vannak rólunk odaát. Hogy naplóinkban feljegyeztessenek, felolvassa a beszédeket. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbalon.)

Kubik Béla: Tanulságos lesz az!

Szántó Miklós keblében aziránt, hogy még sem vészett ki az emberek szívéből teljesen a nemesebb indulat, egyszersmind egész súlyával nehezedett a lelkiismeretére ez a dilemma, hogy ő voltaképpen bitorolja ezt a határtalan elismerést, mert ezzel szemben igazán nem tett eleget a derék Szerda familiáért.

Ez nem maradhat ennyiben.

Egy szép napon Szántó Miklós csak bekopogtatott az ő kegyelmes nagybátyjához.

— Mi ujság kedves öcsém?

— Nekem bizony egy kérésem van.

— Mintha már meg is adtam volna.

Igazán, szinte neveléses is a teszerénység, hogy ennyire nem használod ki pünkösdi királyságomat.

A magam javára soha. Elvem ellen van, hogy hasznot huzzak az atyámfiai szerencséjéből.

— Hát akkor miről van szó?

— Csak ki velem, mert már annyi bizonyos, hogy a most alakuló kabinetben nem fogadok el tárcát. Nem nekem való ez az izgalmas élet. Miniszterkedésem, három esztendeje még egyetlen kérésedet se teljesíthettem, mert nem adtál rá alkalmat.

— Dehogyan nem.

Fejérváry Géza báró: De hiszen hallottuk már eleget.

Barta Ferenc: Annál jobb minél többször halljuk!

Endrey Gyula: Okuljanak az utódok.

Reich Aladár: De hát ne menjünk messzire. Maradjunk csak itthon. Mit mond a hadsereg szolgálati rendelete. Mindenütt csak a legfőbb hadurról és a dinasztjáról beszél, de hazát, hazaszere-
tetet sehol sem emlit.

Kubik Béla: Azt nem ismeri a dinstreklama.

Reich Aladár: Miután a közös hadseregből hiányzik és conscribálva van a hazaszere-
tetet, a hadsereg semmi erkölcsi biztosítékot nem nyújt arra, hogy válságos pillanatokban megvédjen. Azért a hadsereg részére egy fillért sem szabad megszavaznunk. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Gabányi Miklós: Egy piculát sem. (Derültség.)

Reich Aladár: A tisztikar és legénység közötti viszonyról szól. Szomorú állapotok uralkodnak ottan. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Lengyel Zoltán: Tanulmányozzák a kikötést.

Reich Aladár: Hiába tanítják az iskolákban az idegen ajkuakat a magyar nyelvre, történelemre, hazafiságra, a katonaságnál kiülk azt belőle. (Ugy van! a szélsőbalon.) Határozati javaslatot nyújt be, melynek indokolását zárszavakor fogja megtenni.

Pap Zoltán: Majd az őszszel.

Reich Aladár: A javaslatot nem fogadja el. (Hosszas éljenzés a szélsőbalon.)

Elnök: Az ülést 10 percre felfüggeszti.

(Szünet.)

Szünet után.

Elnök: Apponyi Albert gróf. Egy óraker megnyitja az ülést.

Endrey Gyula jegyző: Eötvös Károly (Halljuk! Halljuk!)

Eötvös Károly: A javaslatokhoz hozzá nem járulhat. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Közjogi és jogi oldalról is fejtegetni fogja a kérdést s kijelenti, hogy az ellenzék álláspontja közjogilag egészen helyes és indokolt. A többség vádjait nem tartja helyesnek, mert az ellenzék

— Erről igazán semmit sem tudok.

Hát nem az én kérésemre vétetted föl Szerda Gáspárt, a szegény napdíjast.

— Na, még erről is érdemes szót tenni?

Pedig ismét ezzel az ügygyel szeretnélek zaklatni. Olyan tisztességes, jóra való ember. Tedd meg a kedvemért Károly bácsi, neveztesd ki irodatisztnak.

Ha ennél többet nem tehetek éretted, igazán restellem.

És másnap kézhez vette előléptetését Szerda Gáspár.

Éppen kapóra jött Szántó Miklósnak egy heti szabadsága, a mit abból a célból kért, hogy leutazhassék a nővére esküvőjére, a birtokukra.

E pár nap alatt tán lelohad valamelyest a határt nem ismerő lelkesedés, melylyel Szerda Gáspár fogja venni a váratlan előléptetést.

Ámde jaj neki, ha ismét színe elé kerül, majd halálra hálalkodja magát ez a tulságosan elismerő ember.

Mint előre jelezte, két nap mulva lemondott a kegyelmes ur és tárcáját az egyik segédfogalmazó atyjának, a kiváló diplomatanak ajánlta fel a miniszterelnök.

Mintegy 8 nap mulva történt a következő eset. A szabadságáról visszatért

régebben is megtagadta az olyan javaslatot, mely szerinte nem felel meg a nemzet óhajának. A 67. XII. t.-e. biztosította azt a jogot, hogy valahányszor a kormány a törvényhozástól ujoncot kér, mindig jogában áll a törvényhozásnak a megajánlást föltételezni. A törvényhozásnak legelső kötelessége ez. És itt most az ellenzék nem tesz egyebet, mint e kötelességét teljesíti. Kérdés, hogy a hadsereg mai állásában a nemzet föltételeket tegyen. E kérdést is megelőzi az, vajjon a kormány tudta-e kellően indokolni az ujonclétszám felemelését. A javaslatban nincs szó másról, csak katonai műszaki indoklásról. Azt hiszi, hogy nincs képviselő, akit ez indok pusztán meggyőzné arról, hogy az elégséges. Eppen azért vállalkoztak arra Andrássy és Tisza, hogy bővebb indokokat hozzanak fel. Egyik indok volt a nagyhatalmi állás. E nagyhatalmi állás valami meghatározhatatlan dolog. Nagyhatalom vagyok akkor, ha valakivel háboruba keveredve, én őt megverem. (Zajos tetszés.) A hadsereg hűségét és vitézségét nem vonja kétségbe, csak csudálkozik rajta. (Derültség.) Csudálkozik azon is, hogy e vitéz hadsereget mikor már kenyértörésre került a dolog, mindig megverték.

Endrey Gyula: Pechje volt.

Eötvös Károly: Jól tette a miniszter, hogy e nagyhatalmi állást, ez ismeretlen fogalmat indoklásából kihagyta. Ámde bármilyen legyen is az a nagyhatalmi állás, azért az ország jólétét feláldozni nem szabad. (Zajos tetszés, taps a szélsőbalon.) Nekünk nyugodalmas, erős, egészséges Magyarország kell és nem nagyhatalom. (Tetszés.)

Említést tettek a Balkánról, Macedóniáról. Az ottani állapotokról. Nem vonja kétségbe, hogy az ottani dolgok nagyon fontosak, ámde fontosak ott és nem nálunk. Azért nálunk ujoncemelésre nincs szükség. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Beszéltek ellenértékekről. Egyik osztályba tartoznak azok, a melyeket a kabinet megfontolt, a másikba, a melyeket nem fontolt meg. Hát azokról, a melyeket nem fontolt meg, ne beszéljünk. (Derültség.) Amit pedig megfontolt, hogy állunk azokkal? Hát nem emlékszik reá a miniszterelnök, mikor kezdőpolitikus volt, már akkor megígérte a kormány a katonai büntető perrendtartás betérjesz-

Szántó Miklós egy aktát keresett sürgősen.

Hangya szorgalommal dolgoztak az osztályban, mikor a fogalmazó ur belépett, a ki ép aznap jött először a hivatalba. Mert úgy el voltak foglalva, ennek tudta fel a fiatal pártfogója, hogy védenze, az ujdonsült nem ugrott fel szé-
kéről, de sőt felé se fordult.

Kissé távolabb éppen azt tárgyal-
ták, hogy milyen magasan fogja most hordani orrát Niki, a kis segédfogalmazó, a miért papája belekerült a bársonyszékbe.

— Jó reggelt, Szerda; köszöntött ki védencére Szántó Miklós.

— Aszolgája; hangzott röviden, a nélkül, hogy föl is nézne munkájáról.

Szántó Miklós azt hitte, hogy hallucinál.

És akkor is azt hitte, hogy hallucinál, mikor vele egyszerre lépett ki az ajtón az új miniszter fiu.

Szerda Gáspár kétrét hajtva a nyitott ajtót a gyermekember előtt, aztán figyelembe se véve, hogy tán illő volna előre boesátani a fogalmazó urat, a jótévőt, kirohant az orra előtt, hogy fel-
segítse a kabátot az új miniszter fiának.

tését. A kik betérjesztették, azok már mind meghaltak, de él a honvédelmi miniszter, a ki azóta minden évben megígéri, hogy betérjeszti, mint valami nemzeti vívmányt tüntetik fel. Hát ha 35 év óta nem tudták betérjeszteni — mert hát beszéljünk csak komolyan, tisztelt honvédelmi miniszter ur — nem fogják azt további 35 év múlva sem. A miniszterelnök becsületszavát adta reá, hogy betérjeszti a javaslatot. Ő feloldja a becsületszó alól. Hiszen ugy sem lesz abból semmi. (Nagy tetszés a balon és szélsőbalon.) Ott van a magyar tisztekről szóló királyi kézirat, annak megtartására is becsületszavát adta a miniszterelnök. — Nos, e becsületszó alól is felmenti a miniszterelnököt, mert ebből se lesz ugy se semmi. (Tetszés.) Azt hiszi a miniszterelnök, hogy elég a nemzetnek a pusztaság?

Eötvös Károly: A jelvények megváltoztatása aggodalommal tölti el. Harminkilencben az ellenzék, élén Deákkal tizenegy hónapig obstruált, mert a kormány tövényteleniséget csinált.

Szell: Csakhogy én nem csináltam.

Eötvös: Mindjárt megfelelek, hiszen ismerjük egymás észjárását. (Derűtség.) Az akkori kormány nem volt felelős. Határozati javaslatot nyújt be az önálló magyar hadseregért.

Ezután Boda Vilmos kibeszélte az ülést.

Debrecen a mult hónapban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Debrecen, márc. 6.

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta március havi ülését Puky Gyula főispán elnöklésével. Az ülésen a tagok szép számmal jelentek meg. Pálffy Gábor elmaradását kellőleg igazolta. Az ülést délután 3 órakor nyitotta meg Puky főispán.

A polgármester jelentése.

A város mult havi állapotáról Kovács József polgármester terjesztett elő jelentést. E szerint a mult hónapban a rendőrség letartóztatott összesen 279 egyént. Ezek közül az ügyészségnek átadott egy embert, megbüntetett 278 egyént. A várossal eltoloncoltatott 62 egyén. A rendőrfőkapitány 42 iparigazolványt állított ki. Munkakönyvet pedig 32-öt adott ki.

A katonai létszám a következő volt. Közhadseregbeli katona volt a városban 1511 ember 611 lóval és honvédkatona 754 ember 217 lóval. A lakosságtól állami egyenes adóban befolyt 16,1064 korona és 70 fillér. A polgármester jelentését tudomásul vették.

Közegészségügyünk.

A város közegészségügyi viszonyai az elmúlt hónapban kedvezők voltak, a mennyiben ugy a megbetegedések, mint a halálozások mérsékelt számmal fordultak elő. A ragályos betegségek közül a *vörheny csökkent, míg a kanyaró emelkedett.* Ezenkívül szórványosan előfordultak: ronesoló toroklob és hörgőhurut esetek.

Népesedés.

Született az elmúlt hónapban 100 fi, 95 nő, meghalt 73 fi és 51 nő, szaporodás e szerint 71.

Házasságkötések.

Házasságra lépett az elmúlt hóban ev. ref. 41 pár, róm. kath. 8 pár, izraelita 6 pár, vegyes vallású 18 pár. Összesen 73 pár.

Az adóprás működése.

Debrecenben a lakosság befizetett az elmúlt hónapban egyenes adóban 188,121 korona 86 fillért. Hadmentességi díjban 727 korona 60 fillért. Bélyegjövedékekben a vármegye fogyasztását is beleértve 28,317 korona 27 fillért. Jogilletékben 17,889 korona 98 fillért. Dohányjövedékekben az egész megyében is 107,849 korona 54 fillért. Az adóprás tehát ismét derekasan működött. Fizetési halasztás összesen 32 esetben lett engedélyezve.

A tanfelügyelő, kir. ügyész és kir. főmérnök jelentéseinek meghallgatása után az ülés véget ért.

Egyház és iskola.

A debreceni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága március hó 6-án délután 5 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

VIDÉK.

Megégett uri asszony.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt kedden délután Hosszu-Aszó községben, hol egy köztisztelőben állott uri asszony a legborzasztóbb tűzhalállal mult ki. Az eset részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk: Adler Bernát hosszu-aszózi kereskedő kedden délután üzleti dologban eltávozott hazulról s otthon csak a felesége, két kis gyermeke és a cseléd maradt. Délután négy óra tájban Adlerné megparancsolta a cselédnek, hogy a két kis gyermeket vigye el sétálni.

A cseléd el is ment a gyermekekkel s mialatt távol voltak, a fiatal asszony uzsonát akart készíteni a haza térő gyermekeknek. A tej és kávé felmelegítéséhez Adlerné a szeszforralót használta. A tej felmelegítése után Adlerné felkapta az asztalon álló üveget s abból öntött a még égő szeszre. Az üveget azonban eltévesztette s egy benzines üvegből öntött, a mely szintén ott állott az asztalon. A benzín felrobbant az asszony kezében s ettől egy pillanat alatt lángra gyuladt az asszony ruhája és az ágyonmü. Az asszony ijedtében elájult s nem tudott kimenekülni. Az utcán járókelők vették észre, hogy Adleréknél tűz lehet, mert füst tódul ki a szobából. Egy ideig nézték az emberek a kitóduló füstöt, mignem néhányan bementek Adlerékhöz, de ekkor már az egész szoba lángban állott.

Az összefutott nép csakhamar eloltotta a tüzet s ekkor megtalálták az egyik ágy mellett összeégve Adlernét is. A szerencsétlenség hírére csakhamar megérkezett Freund Illés községi orvos, aki az összeégett asszonyt nagy nehezen eszméletre térítette, de annyira össze volt égvé, hogy megmentése teljes lehetetlen volt. Nagynehezen sikerült még megtudni tőle a szerencsétlenség okát s alig pár perccel később, hogy férje hazatért, iszonyu kínok között meghalt.

A szolnoki új kamara. Szolnokon mozgalom indult meg, hogy Szolnokvármegye területe a debreceni kamara kerületéből kihasították s valamely más vármegyével új kamarává alakították. A szolnoki kerületi betegsegélyző pénztár titkára *Szontág Jenő* nagybuzgósággal látott hozzá az új kamara tervezéséhez és szervezéséhez s e munkájában a vármegye ambiciózus főispánja s a szolnoki kereskedelmi- és ipari körök élén állók is buzgón támogatták. Március 1-re

hívtak össze e tárgyban értekezletet Szolnokra, meghívták az összes szolnokmegyei ipartestületeket és kereskedőköreket. Az értekezleten azonban oly kevesen jelentek meg s a megjelent testületek is oly hűvösen nyilatkoztak a szolnoki eszméről és a debreceni kamara iránt való bizalmukat és rokonszenvüket annyira hangoztatták, hogy az értekezlet eredménytelen maradt s azt határozták, hogy ez érdemben később kísérlik meg az újabb tanácskozást.

A bányai rablógyilkos. Knor Ignác katonaszökevényt, ki Szammerl András marhakereskedőt kirabolta, a szabadkai esendőrség kézrekerítette. A rablógyilkos katonaszökevény a soproni katonai állomásparancsnokság ítélőszéke elé került, mely legközelebb dönt a gyilkos sorsa felett. A döntés előtt azonban megkereste a esendőrséget, hogy nyomozza ki, nem terheli-e vádolt lelkiismeretét egyéb bűn is. A nyomozás adatai kétségtelenül bebizonyítják, hogy Knor Ignác követte el nemesak a bányai rablógyilkosságot, hanem a Tichy János ellen elkövetett rablógyilkossági kísérletet is. Knor ugyanis Tichyt egy fejszével halálosan megsebezte és kirabolta. A sebesült a németújvári kórházból csak 3 havi gondos ápolás után gyógyulva került ki súlyos sebéből.

MULATSÁGOK.

Hangverseny. P. Nagy Zoltán főiskolai zenetanár folyó évi március hó 6-án, délután 5 és fél órakor a „Bika”-szálló dísztermében előhaladott magántanítványaival hangversenyt rendez. Műsor: 1. Schubert. Impromptu op. 142. No 2. Boros Anna k. a 2. Liszt Ferenc. 4-ik rhapsodia Abrahám Alice k. a 3. Tatay Zoltán. Impromptu op. 7. Tatay Zoltán. 4. Weber. Rondo brillante op. 62. Maier Pálma k. a 5. Chopin. Polonaise d moll (op. posth.) Popper Klára k. a 6. Grieg. Berceuse op. 38., Le matin op. 46. Kuthy Anna k. a 7. Sauer. Echo de Vienne. Szántó Jolán k. a 8. Beethoven. Sonata op. 57. (Appassionata) I. Assai allegro. II. Andante con moto. III. Allegro, ma non troppo. Sonnenberg Berta k. a. Belépti-díj nincs.

SZÍNHÁZ.

Bob herceg.

(Martos Ferenc, Bakonyi Károly, Huszka Jenő operettje. Először adták Debrecenben, 1903. március 5-én.)

Diadalmas szép estén, taps és éljenriadalom között vonult be tegnap este a bowi streeti utca gyerkőc a pajzán, a csapongó lelkű Bob a debreceni színházba. Jött és győzött s a zsufoolt ház közönségének riadó, meleg tapsát meghatottan köszönte meg.

Melegebben, nagyobb szíveséggel mostanában még nem fogadtak Debrecenben operettet a Bob hercegnél. A közönség a budapesti reklám hatása alatt felesigázott érdeklődéssel várta a darabot s várakozásában nem csalatkozott. Martos, Bakonyi és Huszka operettje az újabb magyar darabjátékok között első helyen áll s azt a szokatlan sikert, a melyet Budapesten, de az ország más nagyobb városaiban is aratott, megmagyarázza abszolút becses és értékes volta. A librettó magasan felette áll az eddigi magyar operett librettóknak. — Egy bájos szerelmi történet, egy uralkodó szerelmi történetének poetikus feldolgozása. — A zene fülbemászó, intenciókban gazdag s ha itt-ott át is van szöve egy kis re-

miniscenciával — mindvégig gyönyörködtet. Nem egy száma mesteri munka s Huszka Jenő lelkének gazdag kinesés-házáról tesz fényes tanubizonyságot.

A libretto György herceg szerelmi történetét dolgozza fel. György Bob herceg esapongó kedvű pajzán ifju. Alruhában elvegyül az utca népe közé s mint lantos gyerek óriási népszerűsége tesz szert. Így ismerkedik meg a kis Annievel, a kibe halálosan beleszeret. A korona azonban fejedelmi vért kíván a herceg hitvesül. Viktória hercegnőt. Anniét a királynő Plumpudding borbélyhoz erősza-kolja, a herceg azonban ezt megszeretné akadályozni. Csakhogy anyja tetten éri. Visszaviszik a királyi palotába és már úgy van a dolog, hogy Viktóriát nőül kell vennie, a mikor az éles szemű Bob megesípi menyasszonyát, a mint az Lancaster herceggel csokolózik. Ezt a herceg elmondja az udvar előtt. Pompinus is meglágyítja a királyné szívét és Annie királynő lesz.

Ez a librettó vázlatos kivonata. Érdekes, kedves dolog, úgyesen szötte Bakonyi Károly operett librettóvá Martos szép költeményéből.

Felhő Rózsi játszotta Bob herceget. Diadalmas, nagy estében volt része. Művészetének értékes volta tegnap hatalmas fölényvel bontakozott ki. Ilyen sikert mondva csinált művészettel nem lehet elérni. Ezt csak az a művészi egyéniség érheti el, a kinek olyan talentum jutott osztályrésül, mint Felhő Rózsának. Belépő énekét tapsal fogadták, vagy hatszor megismételték, aztán vége-hossza nem volt az ünneplésnek, a tapsnak, az ismétléseknek. A második felvonásban Felhő Rózsiban új művészi vonást fedeztünk fel. Egy drámai jelenést annyi szívvél és közvetlenséggel játszott meg, a mi mindenkit bámulatba ejtett. — Öltözéke általános feltűnést keltett. — Fényes volt minden ruhája. — Természetes, hogy ez az ő ragyogó művésze mellett másodrendű dolog. Az ő Bob hercegének nagyon sok telt ház fog tapsolni s a szezon első igazi sikerű operett előadás az ő művészetének következménye.

Krémer Jenőt említjük Bob után. Ez a nagytehetségű művészember tegnap is kiváló volt. Mókázott, kuplázott, majd egy jelenésében a lelkekhez szólott szépen, nemes hangon.

K Hegyi Lili Annieja színes, meleg, kedves alak volt. Sok erő és ahol kellett, sok szenvedély volt játékában. Szépen előadott énekszámait is zajosan, lelkesen megtapsolták.

Havasi Szidi igazán dicséretet érdemel, hogy komoly szerepét olyan szépen eljátszotta. Havasi Szidi igen derék és minden nagy színpadon kiválóan hasznavehető színésztalentum. Tegnap esti szereplésével méltán szolgált rá a legmelegebb elismerésre. Kedves volt Viktória szerepében Püsköky Rózsi. A közönség őt is megtapsolta. A többi szereplő, Mezei, Nagy Dezső, Szilágyi, Farkas Béla, Márton Miklós, Virágháti, Szalay mind dicséretet érdemelnek.

Az előadás tegnap még helyel-közel döcögött. Az első felvonásban a függönyt is előbb engedték le s aztán ismét felhúzták, a mivel a közönséget hozták zavarba. A kiállítás eléggé tetszetős.

A darabot ma megismétlik. Bizonyára újra zsufolt ház előtt. Megérdemli. (s. b.)

Német lapszerkesztő az orsz. színészközgyűlésen. Temesvárott, a délvidék metropolisában vagy négy évtized óta előkelő szellemben szerkesztett német napilap jelenik meg, „Temesvárer

Zeitung.“ Ezt az ujságot tizenöt év óta Barát Armin szerkeszti, a hazai ujságíró gárda nagy tehetségű, európai műveltségű tagja. A kiváló, jeles publicista különösen érdekes azért is, mert német szóval, de igaz magyar lélekkel megbesülhetetlen szolgálatokat tett a magyar állam eszmének és kulturáknak. A temesvári magyar színészet állandósítása, nagyrésben az ő érdeme, mert mint a színügygyámoló egyesület főtitkára ez irányban óriási agilitást fejtett ki. A temesvári színtársulat a Makó kezei alatt halála jeléül képviselőjének választotta és felküldte a színészközgyűlésre. A Makóék példáját most nagy lelkesedéssel követték Krecsányiek is, úgy, hogy ilyen formán a temesvári magyar színészetet állandóan e kitűnő, érdemes férfi fogja képviselni a színészparlamentben.

Műsorváltozás. Vasárnap délután az előre hirdetett *Bányamester* operett helyett Moliere *Képzelt beteg* című vígjátéka kerül színre, a címszerepben *Sebestyén* Gézával.

UJDONSÁGOK

Főiskolai ifjak tiltakozó gyűlése.

Debrecen, március 6.

Az ev. ref. kollegium ifjuságának f. hó 4-ére összehívott gyűlését az akadémiai tanács betiltása következtében a *főiskola falain belül nem lehetett megtartani.*

Az ifjuság, most az *iskola falain kívül* fog összegyűlni, hogy kifejezést adjon a katonai javaslatok elleni állásfoglalásnak. A tárgy fontossága ugyanis kényszeríti arra az ifjuságot, hogy tiltakozó gyűlést, ha nem az iskola falain belül is, megtartsa. A kolozsvári és kassai ifjuság már fölemelte szavát a javaslatok ellen. A budapesti ifjuság az *egyetem* aulájában már gyűlésezett. Midőn az egész ország ifjusága egybehangzó lelkesedéssel, kifejezést ad annak, hogy osztrák katonák lenni nem akarnak, hogy nemzeti színű dicső lobogónk alatt akarnak, ha úgy hozza a sors a csatatéren is küzdeni a mi édes magyar hazánkért, akkor a debreceni ifjuság sem maradhat tétlenül.

Ezzel a gyűléssel az ifjuság nem politizálni akar. Mert a katonai javaslatok elleni állásfoglalás nem pártpolitikai tény. — Küzdelem a nemzet életföltételéért. Az egész országon átzuduló mozgalom a nemzetnek életéért és legszentebb jogaiért való kiáltása.

Ehhez, az egész nemzetet nagyon is mélyen érintő mozgalomhoz az ifjuságnak hozzá szólni, a nélkül, hogy politizálna, nemcsak joga van, de kötelessége is. De meg az ifjuságra nehezednék az a veradó, melyet a bécsi kéz a magyarra kivetett. Tehát a deb-

receni ifjuságnak saját érdeke is parancsolja, hogy csatlakozzék az ország többi diákjainak igaz lelkesedéssel megindított hatalmas mozgalomához.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy az ifjuság nem pártpolitikai mozgalomba avatja bele magát ezzel a gyűléssel.

A gyűlést **ma délután 5 órakor** fogják megtartani a „**Korona**“ vendéglő tágas termében.

A kiboocsátott felhívás a következő:

Akadémiai polgártársak!

Az egész magyar nemzet lelkét méltán felháborító katonai javaslatok nem hagyhatják érintetlenül a ti lelketeket sem. S bár akadémiai törvényeink értelmében az iskola falain belül nincs jogunk e tárgyban gyűlésezni; mégis mint magyar embereknek, mint a magyar haza jövő polgárainak, nem szabad tétlenül néznünk ezen áldatlan javaslatokat, melyek magyar hazánkra újabb elbirhatatlan vér- és pénzadót rónának s egyenesen megsemmisítik hazánk teljes függetlenségének valaha remélhető kivívását! Epen azért tiltakozunk ezek ellen a javaslatok ellen igaz magyar lelkünk teljes erejével! Jertek el mindnyájan holnap, pénteken délután 5 órakor a Korona tánctermeiben tartandó értekezletre, hol érzelmeinknek kifejezést adandunk.

A rendezőség.

* **A főispán és a katonai javaslatok.** Puky Gyula főispánál Juhász Ignác törvényhatósági bizottsági tag vezetésével tegnap délelőtt egy 12 tagú küldöttség jelent meg. A küldöttség arra kérte a főispánt, hogy a katonai javaslatok ellen küzdő törvényhatóságok sorába álljon be ismételten Debrecen is. Annak a feliratának támogatására, a melyet november hónapban küldött fel a törvényhozáshoz, egy összehívandó rendkívüli közgyűlésből küldjön fel száz tagú deputációt a képviselőházhoz. A főispán hosszasan válaszolt Juhász Ignác beszédére, aztán kijelentette, hogy *rendkívüli közgyűlést nem hív össze.* A főispáni határozat a polgárság körében egyáltalán nem keltett kellemes visszhangot.

* **A tanári körből.** A debreceni tanári kör f. hó 7-én, szombaton d. u. 4 órakor gyűlést tart, melyen Sinka Sándor igazgató és dr. Horvay Róbert főreáliskolai tanár fognak felolvasást tartani és a melyre a kör tagjait ezuton is meghívja az elnökség.

* **Képviselő választók összehívása.** Debrecen város központi választmánya tegnapelőtt tartott ülésén megalakította azokat az összeíró küldöttségeket, a melyek az 1904. évi választók neveit fogják összeírni. A bizottságok így alakultak meg: Az I. kerületben: Péterfia-utca elnök: Simonffy Antal, rendes

tagok: Somogyi Pál és dr. Nyiri Ernő, póttag: Hamar László. Csapó-uteza: elnök: Kálmánzhey Mór, tagok: O. Végh János, Publig Ernő, póttag: Kovács Kálmán. II. kerület Hatvan-uteza: elnök: Márk Endre, tagok: Mihalovits István, dr. Bacsó Dezső, póttag: K. Kiss József. Piaez-uteza: elnök: dr. Megyery Pál, tagok: dr. Szücs Géza, dr. Fejér Ferencz, póttag: dr. Hegedüs Jenő. III. kerület Kossuth-uteza: elnök: Rickl Antal, rendes tagok: Polgári Bálint, Juhász Ignác, póttag: Vetéssy Béla. — Varga-utezai elnök: Csurka János, tagok: Pálffy Gábor, dr. Kovács Gábor, póttag: Bilkei Kövesdy Imre. Az eként megalakult küldöttség felelősségével a központi választmány a polgármestert bizta meg. A polgármester a tagokat eskütételre e hó 7-ik napjának délután 3 órára hívta meg.

* **A városi nyomda önálló kezelése.** A városi tanács ujabban minden városi üzlettel szemben azt a helyes üzleti politikát akarja életbeléptetni, hogy azok a világitási vállalat mintájára önállóan kezeltesse. Így akar eljárni a város nyomdájával, majd később a város téglagyárával szemben is. A nyomda önálló kezelésének ügyében ma délután Vecsey Imre főjegyző, esetleg Oláh Károly tanácsnok elnöklésével ülés lesz, a melyen az üzleti szabályzatot veszik részletes tárgyalás alá.

* **A baromfitenyésztő-egylet ülése.** Az alakuló félben levő debreceni baromfitenyésztő-egylet tegnap délután az Angol Királynőben ülést tartott Thieszen Arthur elnöklésével. Az ülésen az egyesület megalakításának részleteivel foglalkoztak. A Debrecen és vidéki baromfitenyésztő egyesület fel fog oszlani és kilátásba helyezte, — hogy ötszáz koronát kitevő vagyonát átadja az egyesületnek. — Ebben a tárgyban március 15-én tart értekezletet a feloszló egylet. Március 22-én ül újra össze a baromfi tenyésztő egylet és ekkor tisztikarát is megválasztja. Elnök valószínűleg Rickl Antal ügyvezető, alelnök pedig Thieszen Arthur lesz.

* **Az iparostanonciskola felügyelő-bizottsága.** Az iparostanonciskola felügyelő-bizottsága két tag híjján a törvényhatóság legutóbbi közgyűlésén megalakult. A város most hívta fel az ipartestületet, hogy az ő kijelölésétől függő két bizottsági helyet rövid időn belül töltsse be. Az ipartestület előjárósága legközelebbi ülésén megválasztja a két tagot.

* **A népkonyha bezárása.** A humanizmusnak e nemes intézményét, a debreceni jótékony nőegylet által fenntartott népkonyhát, vasárnap délelőtt zárják be. A bezárás egy kis ünnepi aktsussal lesz egybekötve, a melyen jelen lesz a nőegylet elnöksége. A városi tanácsot az ünnepségen Oláh Károly tanácsnok fogja képviselni.

* **Munkás gyűlések.** A debreceni kömives és ácssegédek folyó hó 8-án, délelőtt tíz órakor az Otthon udvarán helyzetük javítása ügyében gyűlést tartanak. A debreceni ipari munkások folyó hó 8-án, délután három órakor az Otthon udvarán gyűléseznek a betegsegélyző pénztár ügyében.

* **A legnagyobb Rákóci-ünnep.** A legnagyobbszerű Rákóci-ünnep kétségtelenül az lesz, amit a főiskola hazafias ifjusága rendez közelebb az Arany Bika disztermében. A Magyar Irodalmi Társulat tegnap tartott ülésén alakította meg az ünnepséget előkészítő bizottságot, melynek tagjai lettek: Nagy Sándor, Milotay István, Szarka Lajos, Gál Zoltán, Kövér Árpád, Nagy Mihály és Erdei Károly. Az előkészítő bizottság rövid időn belül megállapítja a részletes programot, mely országra szóló lesz.

* **Az ifjuság és a függetlenségi párt tüntető ülése.** A debreceni függetlenségi párt a közeli napokban tüntető népgyűlést fog rendezni a katonai javaslatok ellen. Ezen az ülésen pártkülönbség nélkül fognak Debrecen polgárai részt venni. A függetlenségi párt erre az ülésre meghívta a kollégiumi ifjuságot is és egyben megkérte, hogy az ifjuság véleményének tolmácsolására küldjön a népgyűlésbe egy szónokot. Ez a szónok valószínűleg Nagy Sándor joghallgató lesz, a ki egyike az akadémia legtüzeesebb vezető ifjainak.

* **A debreceni kereskedelmi iskola segélye.** A debreceni kereskedelmi iskola, a mely derék szolgálatot teljesít Debrecen közoktatásügyében, a kormánytól 12,000 korona államsegélyben részesül. A királyi tanfelügyelő a közigazgatási ülésén jelentette, hogy a segélyt kitaláló kérvényt pártolólágg terjesztette fel a közoktatásügyi kormányhoz.

* **Eljegyzés.** Reschofszi Béla Szolnokról eljegyezte Winter Laura kisaszonnyt Debrecenből.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, barátok és jó ismerősök, kik felejthetetlen jó leányomnak utolsó végtisztességtételén, részvételükkel fájdalomukat enyhítették, fogadják ezuton hálás köszönetünket. — Losinszky Tamás és családja.

* **Hivatlan éjjeli vendégek.** Ismeretlen tettesek garázdálkodtak tegnap éjjel a Teleky-utca 3. szám alatt. Az éjszótét leple alatt behatoltak az udvarra és a nyitva felejtett padlásról nagyobb mennyiségű ruhaneműt vittek el, melyek a Köllő Mártonné tulajdonát képezték. A hivatlan éjjeli vendégeknek, mint értesülünk, a rendőrség nyomában van.

* **Halálozás.** Tegnap meghalt Debrecenben Verdó Névtelen, leánygyermek. Félóráig élt.

* **Elfogott zsebtolvaj.** Utól érte végzete Nagy Ferencet is. Az igaz, hogy sokáig váratott magára a nemezis, de végre mégis csak sorra került. A zsebtolvajlások végtelen sorozata fűződik büns nevéhez. Nem esett meg vásár nélkül, hogy Nagy Ferenc ellen bünteljelentést ne tettek volna. A rendőrség megtett minden lehetőt, hogy a gonoszlelkű zsebtolvajt elfogja, de mindenkor szerencsésen elkerülte a felállított csapdát. Hanem utólja felé már, mint az üldözött vad menekült egyik helyről a másikra, a ki körül mindinkább szűkebbé válik a hajtók köre. Az erélyesen vezetett nyomozásnak meg is lett az eredménye, mint a rendőrséghez érkezett táviratból értesülünk Nagy Ferencet Nagy-Bajomban a csendőrség letartóztatta.

* **A Hanke család gyászja.** A debreceni Hanke család egyik tekintélyes tagja. Hanke Kálmán nyugalmazott huszár-őrnagy életének 53-ik évében tegnap elhunyt. A megboldogult vitéz katonahalála gyászba borította a Hanke és Puky családokat s Debrecen több tekintélyes familiáját. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, barátok és jó ismerősök, kik egyetlen kis fiunk végtisztességtételén a részvétnek oly sok és igaz megnyilatkozásával találkoztunk, hogy egyenkint képtelen valánk azt megköszönni s így ezuton fejezem ki az örökké gyászoló család nevében apai megtört szívem legmélyebb háláját. — Kántor István.

* **Betörés.** Félegyházi András balmazújvárosi tanyai gazda pajtáját tegnap éjjel feltörték és onnan tizenegy disznót hajtottak el ismeretlen tettesek. A csendőrség nyomon van.

* **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Egy kilencévesfiu öngyilkossága.

— Saját tudósítónktól. —

Bécs, márc. 5.

Rudolfsheimban, a Máriastrasse 90. szám alatt, a harmadik emeleten lakik Rojdl Károly üzleti szolga. Rojdlnak van egy 9 éves fia, szintén Károly, aki nagyon haszontalan, esavargásra hajló gyermek. A esavargó gyermek sok gondot okozott már szüleinek, akik foglalkozásuk miatt nem tudtak kellőképpen, állandóan örködni felette.

Az iskolában már egyáltalán nem túrték meg, mert minduntalan megszökött és nálánál jóval nagyobb csirkefogók társaságában csatangolt az utcákon, lesve az alkalmat a lopásra.

Az apa már veréssel sem ment vele semmire. Valahányszor kilátása volt a fiunak valami esiny miatt a verésre, mindig megszökött hazulról és csak napok múlva a rendőrség útján lehetett visszahozni.

A rendőrségnek is sok bajt okozott a szép reményekre jogosító csemete és már egy izben javítóintézetbe akarták küldeni.

Tegnap az atyja a gyermeket bezárta a szobába és egy iskolai feladatot adott neki.

— Ha estig nem készited el, agyonütlek! — szolt hozzá az atyja.

A fiu egyideig megpróbálkozott a feladattal, de aztán megunta a munkát és egy az udvarra nyiló ablakot kinyitva, kiosont.

Atyja délután az utcán találta és megint haza cipelte. Hogy azonban ujra meg ne szökjék a gyerek, az udvari ablakot elreterezelte.

A mikor az apa este haza jött és még ekkor sem volt készen a fiu, haragjában elverte a haszontalan gyereket és aztán újra elzárta a szobába.

A fiu, az elveretése fölötti szegényében ekkor felnyitotta az utcára nyíló ablakot és egy ugrással átvette magát a három emeletnyi mélységbe.

A kövezen úgy összezuza magát a semmirekellő, hogy haldokolva szállították a mentők a kórházba, a hol most haldoklik. — Az orvosok állítása szerint aligha épül fel nehéz sebeiből.

A szerelmes sváblegény.

Gyilkos merénylet a főváros határában.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 4.

A főváros szomszédságában levő Pomáz nyaralóhely téli csendjét, véres esemény zavarta meg az este.

Egy szerelmes sváblegény lőtt reá a nála szerencsésebb vetélytársára, a kit megsebesített.

A merénylőt még nem fogták el. Az esetről tudósítók a következőket jelenti:

Murbek Jakab 21 éves hidegkuti földmives legény szerelmes volt egy hidegkuti lányba, Haszkó Amáliába.

De szerelme nem talált viszonzásra, mert a szép Amália már régen oda ajándékozta szívét egy legénynek, Farkas József kocsisnak, aki ugyanottan szolgált, ahol ő.

Murbek, aki gyermekkori játszótársa volt Amáliának, emiatt keserű szemrehányásokat tett a leánynak és azzal fenyegette, hogy megöli.

A leány ezt elmondta Farkasnak, a ki a múlt vasárnap a kedvese ablaka alatt ógyelgő Murbeket kérdőre vonta és a mikor ez durván visszafelelt, kétszer areul esapta.

Murbek, aki nagyon gyáva ifju, öklét emelve távozóban így kiáltott fel: — Megállj, megkeserülöd te még ezt!

Farkasnak minden héten egyszer, szerdán a fővárosba kell hajtani, hogy ottan gazdája részére bevásárlásokat tegyen.

Tegnap is délelőtt elindult kocsin és csak késő este tért vissza. Jól tudta ezt Murbek is.

A mint Farkas Pomáz határába ért, éppen egy szivarra akart gyújtani, a midőn hirtelen egy lövés dördült el.

Farkas hangos jajkiáltással a kocsiban hátraesett és a lovak megbokrosodva iramodtak Pomáz felé.

Itt elfogták őket, a kocsiban fekő és erősen vérző Farkast kiemelték.

A hátába furódott a golyó és megakadt a bal lapockában.

A seb nem életveszélyes. A vizsgálat azonnal megindult és már kétségtelenül megállapították, hogy a merénylő Murbek, a ki bosszúból a két pofonért és a visszautasított szerelméért követte el a merényletet.

Megállapították, hogy tegnap reggel egy pomázi vendéglőben Farkas József-ről ezt mondta:

— Addig nem nyugszom, míg el nem pusztítom.

TÁVIRATOK.

Lujza hercegnő és gyermekei.

Drezda, március 5. A „Dresdener Nachrichten“ mai számában írja, hogy a volt trónörökös és Frigyes trónörökös között közvetve már megtörtént ez a megállapodás, hogy a gyermekeket látni fogja. A megállapodás szerint a gyermekeket a lebetegedés után négy hétre Lindauba hagyják 8 napi ott tartózkodásra. A főhercegnő ez idő alatt folyton együtt lesz gyermekeivel.

Öngyilkosság vagy büntény.

Budapest, március 6. Az angyalföldön egy üres telken tegnap átlőtt homlokkal találták Seifert Vilmost, a Schlick-vasgyár fiatal hivatalnokát. A rendőrség öngyilkosságot állapított meg. A hozzátartozók azonban azt erősítik, hogy az öngyilkosság ki van zárva; büntényt emlegetnek.

A forrongó Balkán.

Berlin, március 5. Konstantinápolyi táviratok szerint a Macedoniában most folyó apró mézszárlások komoly aggodalmat okoznak. A mézszárlások veszedelme abból áll, hogy állandóan a tartomány minden részében napirenden vannak és lesznek mindaddig, a míg a porta erélyesen fel nem lép az izgalmat szító bolgárbandák ellen.

Szófia, március 5. Ferdinánd bolgár fejedelem a jövő héten kedden, Bécsbe utazik.

Szófia, március 5. A kormány nap-nap után jelentést kap a vérengzésekről, a miket török katonaság idéz elő. A kormány megtette az intézkedéseket, hogy legalább a határszéli bolgárok legyenek megkimélve a török betörők dühe elől.

Elfogott anarkisták.

Berlin, március 5. Hamburgból jelentik, hogy az amerikai rendőrség értesítése alapján tegnap, a „Mira“ nevű postagőzösön érkezett két anarkista, a kiket Európába toloncoltak, letartóztatták és szülőhazájukba fognak toloncoltatni. Az elfogott anarkisták olaszok.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, március 5. Készáruüzlet mérsékelt kínálat és csekély forgalom mellett valamivel olcsóbb irányzatú. Határidőüzlet, a kedvező miniszteri kimutásra, valamivel lanyhább. Jegyeztetett: buza ápr. 7.62—63, buza okt. 7.53—55, rozs ápr. 6.72—73, zab ápr. 6.03—05, tengeri májusra 6.08—09, tengeri júliusra 6.15—16.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Hajdumegye megvádolt tisztikara.

Bessenyeit elítélték.

Debrecen, március 6.

Tegnap folytatta és fejezte be az esküdtbíróság Bessenyei Ferenc sajtóvétségeinek tárgyalását.

Szűts dr. elnök délután félnégy órakor nyitotta meg az ülést. Magvas, felette tartalmas és okos beszédben fejtette az esküdtszéki intézmény célját. A több mint egy órás beszéd után határozathozatalra vonultak vissza az esküdtek.

Félhat óra volt, mikor az elnök ismét megnyitotta a tárgyalást. Hat kérdésre kellett felelniök az esküdteknek. Az első, harmadik és ötödik arra kér feleletet, hogy Bessenyei bűnös-e a három rendbeli rágalmazás vétségében? A másik három kérdés pedig arra, hogy a rágalom nyilvánosan, hatósági tagok ellen s azoknak kötelességeire vonatkozólag történt-e?

Labanc Mihály tanár hirdette ki nagy csendben az esküdtek verdiktjét. Az igazmondás mind a hat kérdésre ez volt: hétnél több igen.

A királyi ügyész a törvényrendelte büntetés kiszabását kérte. A vádlott megtörtén, rövid beszédében esedezett enyhe ítéletért. A törvényszék félórás tanácskozott s az elnök pontban hat órakor hirdette ki az ítéletet, mely Bessenyei Ferencet behajthatatlanság esetén 15 napi fogházra átváltoztatandó 300 korona fő- és 6 napi államfogházra átváltoztatandó 120 korona mellék-, összesen tehát 420 korona pénzbüntetéssel sújtotta. Kötelezte ezenkívül Bessenyeit arra, hogy ez ítéletet saját költségén a „Debrecen“ című lapban, hol a támadások egyrésze napvilágot látott, tésesse közzé. Az igazság példányait elkobozták és megsemmisítik.

Az ítélet indokolása, melyet az elnök terjesztett elő, a legszebb és leglogikusabb argumentációk egyike, a miket valaha hallottunk. Bámulatos jogászifelfogása mellett jellemzi az emberiséget.

Az ítélet, minthogy az ügyész és vádlott egyaránt megnyugodtak, azonnal jogerőre is emelkedett.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Fedák Sári szanatoriumban.** (Éjjeli express tudósítás.) Fedák Sári, mint értesülünk, felvettette magát a városligeti fasorban levő egyik szanatoriumba, a hol már két napja fekszik: mondhatnók a szó szoros értelmében két napja, mert este a művésznő elhagyja az ágyat és a szanatoriumot és elhajt a Népszínházba, a hol eljátsza a „Bob herceg“-et. Az egyik verzió szerint azért vonult vissza a szanatoriumba, mert nagyon fáradt és magánlakásában nem tud kellően pihenni, a másik szerint azért, mert a tervbe vett hizlaló kurára már most készül. Mindenesetre ritka dolog az olyan primadonna, a ki egész nap a szanatoriumban fekszik és este játszik.

× **A Duna titka.** (Éjjeli express tudósítás.) Ma reggel a Ferenc József-híd budai oldalán egy 40—45 éves férfi holttestét fogták ki. Kitéte nem volt megállapítható.

× **Halálraítelt urinó.** (Éjjeli express tudósítás.) A múlt hónap közepén nagy szenzációt keltett Madridban egy gyilkossági eset, amely a spanyol fővárosnak egyik nyílt utcáján, a legnépesebb kerületben történt. A gyilkos egy urinó volt, névszerint Vizenta Gomez Segoria. Felesége volt a kerületi előljárónak, aki állítólag vele brutálisan bánt, tetteleg gyakran bántalmazta. Az asszony azonkívül féltékeny is volt a férjére. Egy reggel, amikor az előljáró a hivatalba akart menni, az asszony megleste az utcán s egy revolverrel föbelőtte. A golyó a férj koponyáját zúzta össze és rögtön halált okozott. A nőt, mint egy Madridból érkezett távirat jelenti, tegnap halálra ítélték. Az enyhítő körülményeket a törvényszék azért nem vette figyelembe, mert kiderült, hogy a nő hűtlen volt a férjéhez és így inkább a férjének lett volna oka a féltékenységre. A halálítélet néhány nap múlva hajtják végre.

× **Rablógyilkosság.** (Éjjeli express tudósítás.) Vérlázító eset történt tegnap éjjel Borsova községben, ahol felfegyverkezett rablók törtek be egy jómódu családhoz s miután a családfőt és nejét megölték, a házat teljesen kirabolták. Az esetről, mely nagy izgalomba tartja Borsova és a környék lakosait, tudósítónk az alábbi részleteket közli: Barbulya György borsovai lakos házába kedden éjjel négy felfegyverkezett rabló tört be. A házigazda észrevette, hogy kívülről az ajtót feszegetik, felugrott az ágyából, lámpát gyújtott és éppen a falon függő töltött revolvere után nyúlt, amikor az udvarra nyíló ablak alatt lövés dördült el s Barbulyát az ablakon keresztül lelőtték. A rablók ezután betörték a szobába s Barbulyánét, aki éppen menekülni akart ki, egy fejszecsapással leterítették. Két gyermeke volt Barbulyánénak, egy hat éves fiú és egy négy éves leányka. A két gyermek szintén felébredt a lövésre és előtük ütötték agyon az édes anyjukat. A rablók a két gyermeket visszatették az ágyukba s agyonütéssel fenyegették őket, ha mocanni mernek. A lövésre fölébredtek a szomszédok is, de a Barbulyék háza előtt két fegyveres ember állott, akik lelévélésel fenyegettek mindenkit, aki közeledni mer. Mialatt a két rabló az utcán öröködött, az alatt társaik feldúlták az egész lakást s ami értékes holmit és pénzt találtak, azt magukhoz vették és felrakták a reájuk várakozó kocsira. A szomszédok a kerítések mögött lesték a rablókat, de nem mertek kimenni, mert féltek a lelévéléstől. A rablók távozása után végre előjöttek az emberek, bementek Barbulyék lakásába, hol a házigazdát és feleségét halva találták. A két kis gyermekeket, kiket a rablók a dunyha alá dugtak, alig tudták magukhoz téríteni s az egyik szomszéd vitte el őket éjszakára magához. A csendőrséget már kora hajnalban értesítették a vakmerő esetről, mely a nyomozást azonnal megindította, de a rablóknak mindaddig semmi nyoma. Eddig még azt sem lehetett biztosan megállapítani, hogy a rablók miket vittek el, mert az életben maradt két kis gyermek az ijedtségtől súlyos beteg s nem tudták kihallgatni őket. Az esetről táviratilag értesítették az ügyészséget.

× **Szerelmi dráma.** (Éjjeli express tudósítás.) A Csokonai-utcai Millenium-szállodában tegnap este Albrechtovics husz éves esztorgályos és özvegy Varga Károlyné 21 éves virágárusnő szálltak

meg. Ma reggel a szobájukból két lövés hallatszott. A szálloda személyzete véreből, eszméletlenül találta a párt. A revolvert a férfi szorongatta, aki előbb a kedvesét lötte mellbe, azután pedig maga ellen fordította a fegyvert. Albrechtovics sérülése komolyabb. Mindkettőt a Recey klinikára szállították. A szerelmes pár azért akart meghalni, mert a nő szülei ellenezték leányuk házasságát a 20 éves legénnyel, a ki még katonasor alatt sem volt.

A Józsefstadti kőkoporsó.

Rablánczon a hazáért.

— Irta: FARKAS EMÓD. —

— Folytatás. —

— Nekem kedves volt ez nagyon, mert a családi boldogságok glóriája ragyogta körül. Oh, te nem tudhatod, hogy mily meglegedett, mily boldog voltam én kicsiny ekklézsiám és szerető kis feleségem körében. Ha ő reám nézett, minden gondom szétrebbent, mint egy hollósereg. Enekek éneke volt nekem a hangja, méz és tej volt a nyelve alatt és szinméz csepegett ajkáról.

— És ezt az édességet most keserűség váltotta fel, ugy-e — mondá alig észrevehető mosolyal az ősz plébános. A börtön magánya és esendje, mint egy kripta kettős vasajtaja zár el téged a boldogság eleven rózsájától, amely azelőtt a válladra borult.

— Ugy van, tisztelendő atyám s akármerre nézek, mégis mindenütt csak őt látom, lelkemben az ő nevét kiáltom s lélekharang kondulásaként csap fülembe ilyenkor a ledobott bilincsek zörgése.

— Édes fiam, tudod-e, mit mond Ravnian atya: a magány az erősek házája s a csend imájok. Véd ezt a szivedbe fiam, mert a te lelked megrendült és inog, mint a félig kivágott fa. De ne hidd, hogy a balsors csapásai ingatták meg. Te magad ingattad meg.

A fiatal lelkész kitágult szemmel, lázban égő tekintettel bámult rá.

— Igen, fiam, a szived szörnyű háliban vergődik, szinte látom, hogy csorog a vére s enne: is a te kishitűséged, a te porba dülő lelked az oka. A helyett, hogy a magába vonult elmélkedés szárnyán a földiek fölé emelkednél, iszonyu önsanyargatást üzöl.

— Tehetek-e róla, mikor egy rettenetes démon folyton azzal marja az agyvelőmet, hogy az az angyalképű

asszony, a ki oly szép, mint egy bekerített kert, hűtlen lett hozzám, megcsalt, elárult, szerencsétlenné tesz. Oh, tisztelendő atyám, ez irtózatos, irtózatos!

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma pénteken, 1903. március 6-án:
másodszer:

Bob herczeg.

Regényes nagy operette három felvonásban.

Holnap, szombaton, március hó 7-én, bérlet
135 ik szám „C” harmadszor

BOB HERCZEG.

Operette.

517—tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a debreczeni róm. kath. árvatartó pénztárnak Füzesi Péter és neje ellen folytatott végrehajtási ügyében 1902. december 30-ik napján birói árverésen eladott a debreczeni 7213. szíjkyben A+4424. hrsz. alatt felvett ingatlanra a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az 1903 évi március hó 19-ik napjának délután 3 óráját a kir. törvényszék árverési termében kiűzte.

Kikiáltási ár a már közelebb megállapított 3911 korona.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban is a kiküldött kezéhez letenni.

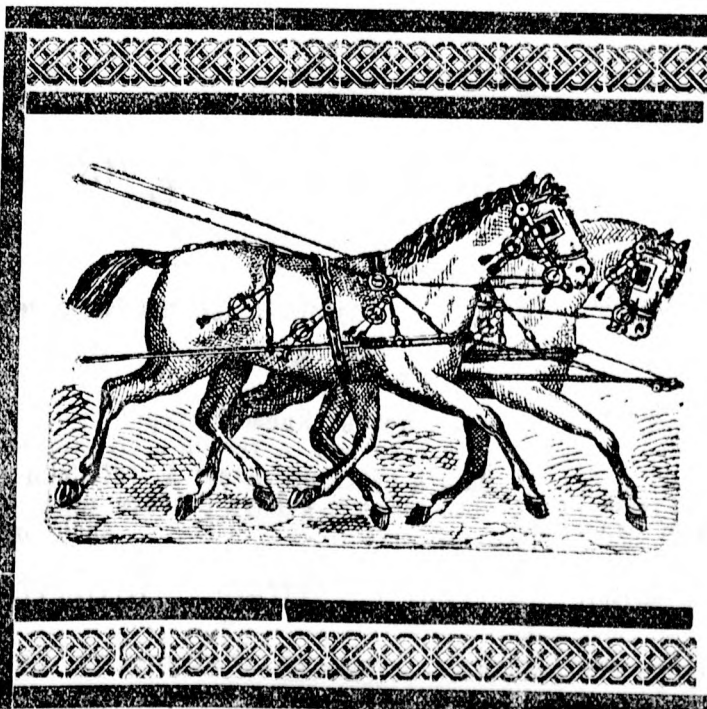
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál és Debreczen sz. kir. város rendőrségénél tekinthetők meg.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.

Debreczen, 1903. január hó 20.

Hegedüs,

kir. tszéki biró.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Nagy-hatvan és Piac-utca sarkán, a Tóth Gyula házában, szíjgyártó üzletet nyitottam. Üzletemben kész lószerszámok, valamint e szakmába tartozó cikkek készen kaphatók. Mengrendeléseket jó minőségű bőrből, javításokat a legjutányosabb árban készítek.

Tisztelettel

Méhász József

szíjgyártó.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 3 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

Tubarózsa nevetni fog azon a levelen, a mit már ma átvehet a rendes helyen.

Ajánlat.

Nem hiszi? Meggyőződhetik róla, hogy a mostani tavaszi idényre, különösen női ruhaszövetek és tavaszi női felöltők sehol sem kaphatók oly nagy választékban és oly jutányosan mint Wallerstein Fülöp fia cégénél (Kistemplommal szemben.) Itt az üzlet most átalakítás előtt van, miért is a jelenlegi kirakat, vasoszlopok, kirakat üvegtáblákkal, vasredőnyök stb. minden órában nagyon jutányosan eladó.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos Ruhakelmék. Selymek Sefirek. Divatos jó Batiszok. Vászna. Szőnyegek. Jó, első Függönyök. Ágyterítők. Piperecikkek.

Teljes kényelemmel, vízvezetékekkel ellátott több rendbeli garson lakás, Nyomató-utca 9. sz. alatt kiadó.

Kerti lakás 2-3 szobával, esetleg gazdasági épületekkel minden órában kiadó. Miklós-utca 21.

Három szobás utcái lakás május 1-re kiadó, jó víz az udvarban. Sziv-utca 6.

Főzőnőnek ajánljuk, a főzésben kitűnően jártas nő, francia és magyar módszer szerint, házakhoz, ünnepek, estélyek vagy lakadalmakra Deák-é, Szent-Anna-utca 23.

Jó házból való 19 éves izr. fiatal ember, ki egy nagyobb város és megyeszékhely előkelőbb előkelőbb kézmű- és divatáru üzletében e szakmát tanulta és 1 és fél év óta ugyanott mint segéd alka mazva van, állást változtatni óhajtana. — Fizetési igényei megegyezés szerint. Szíves megkeresések „E. S.” alatt kéretnek a kiadóhivatalba.

Kereslet.

Ügynökök nagy ismerettséggel felvételnek országunkban egyedüli vállalatához, szabadalmazott, nagyon keresett cikkhez, magas jutalékkal. Geröffy, Budapest, Izabella-utca 10.

Tanulónak ügyes fiu felvétetik Földváry L. elektrotechnikai műhelyében Kossuth-utca 1. sz. az udvarban.

Napszabó, Fényes Mór férfiszabó üzletében felvétetik.

Eüszke kereskedő segéd állást keres. Czim a kiadóban.

Eleserélt kalap. Nekem is eleserélték a figoromat. Talán az öné lesz az, a melyik itt található a kiadóhivatalban.

Eladás.

Fuchol patkány és egérirtó, eddig a legbiztosabb szer kipróbálva, egyedül kapható ifj. Czeglédy József üzletében.

45-50 drb. még nem használt diszkótésű regények, elbeszélések és verses kötetek olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kényelmes szép nyaraló nagy árnyékos parkkal a Vénkertben eladó. Értekezhetni Márton Gyula üzletében, a Bika szálloda mellett.

Öt fókos lisztes láda, felső része üveg állvány, Csillag-utca 2. sz. eladó.

Egy álló írósztal alakú, négyes Wertheim-szekrény, alig használt, eladó.

Honvéd-utca 70. számú ház jutányosan eladó.

Sestakert I. járásban egy nyilas szőlő, csinos nyaralóval, előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban

Egy bolti ernyő, 2 kirakat és 1 ajtó jutányosan eladó Benyáts Emilnél.

Szőlő modern lakással, istálló és kocsiszinnel Széchenyi-kertben eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szép nagy tükör, consolat együtt olcsón eladó. Battyányi-utca 14.

Női kerékpár teljesen új eladó. Értekezhetni Csapó-utca 5. utca lakás.

Ákácfa 3 éves vágás, haszonfának, továbbá kerítés oszlopok eladók József kir. herceg-u. 9.

Kis kézi nyomda nyolczrendbeli betűvel, vignettákkal teljesen felszerelve, csinos szekrénybe berendezve, beszerzési ára 270 korona, most 70 koronáért eladó. Darabos-utca 38. keresztút, délutáni órákban.

A tisztelt gazdaközönségnek!

Ajánlunk: elsőrendű arankamentes, a magyar királyi állami vetőmagvizsgáló állomás által ólomzárolt.....

lóhere és luczernamagot

eredeti quedlinburgi kitűnő csiraképessegi répmagvakat, komócsin fűmagot, esibehurt, lenmagot, kendermagot, vetőmag bükkönyt, gyönyörű Hanna és Chevalier árpát, vetőmag zabot stb. ●●●

a legjutányosabb napi áron.

HOLLÄNDER ADOLF és FIA
Debreczen, Piacz-utca 28-ik szám.

Szépség, szépítés, a jóízlés követelménye.

Matild crém, zsír és olajmentes, kitűnő szer az arcbőr tisztítására, kitűnő gömbölyítő és ránczfedő 1 tégli 1 korona.

Matild arczkenőcs, a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arczszőrt, pörzsenést biztosan eltávolít, kis tégli 1 korona, nagy tégli 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimítására 1 tégli 4 korona.

Matild arczszépitő szappan, szóda nélkül a kenőcsökhöz construálva.

Matild poudér, ásványi anyagoktól ment, ártalmatlan, 3 színben, dobozza 1 és 2 kor. Tessék megpróbálni, ha nem használ, hiánytalanul visszaadom az árát.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild” műlaboratoriuma (a párisi laboratoire cosmetique „Matilde” mintájára alapított 1895-ben, Budapest, Nefejeits-utca 23. szám.)
Budapesten: Török-nél. Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerésztárában.

Mihalovits J. gyógyszerésztára a „Kigyó”-hoz

Debreczen. Főpiacz. A városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló hatásu

„Mollitergin”

rcz s kézbőr finomító szépitő szerét, mely folyadék amig ártalmatlanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval fölülmulja. Hatása gyors és biztos! A szőlkifujta arczot, vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérre, puhává s üdové teszi s poudér alá is igen ajánlható. Mint bőr-ápoló szer páratlan!

Egy üveg „Mollitergin” ára 1 korona.